

назовавжъ отъ Старопланинцы тѣ *Rуманци* и Тракиа *Rumanj* т. е. подвластни Романовъ.¹⁾

Малочисленый брои на Грьци тѣ, кои то ся уграничавахъ въ *Moria* въ общѣ подъ Ахаййскаѫ облѣсть Римскѫ, кої първнствующъ градъ бѣше Солунъ, а нѣ Атины, и слабость та до којъ то бѣхъ достигли тии, отъ завладение то юште Александра Македонца и подирь разпадванье то на това великанско царство, тиа сички бѣхъ причини штото Грьци тѣ, чрѣзъ оружие, ништо не можа� да прѣдприѣмѫтъ противъ Стараго Рима; а кога то ся поіави Новыи Римъ въ Визж, тии одавно вѣкы бѣхъ Римска облѣсть и даже народно то си имѧ *Еллинъ* и *Грекъ* бѣхъ приубърнѣли въ *Ромаіосъ*—Римлянинъ, какъ и іазыка си простонародие то назоваваше, и назовава юште до днѣсь, *Ромаіхъ*—Римски вмѣсту *Еллѹихъ*—Елленски. Тий обаче, съ сичканъ слабость, вѣрни на стары тѣ си начяла и прѣданыя, слѣдахъ удѣлотворение то на голѣмѣ тѣ си идеи: *панелинизма*, чрѣзъ разпрострѣнение то іазыка си, и работахъ неуморно въ штетѣ на *панлатинизма*, юште прѣды поіавление то Византийская држіавы. А кату ся поіави тіа, прилѣпихъ ся при неї до толкова штото, можи ся каза навѣрно, отъ сички тѣ други народности, отъ коихъ то ся състоѣше тіа држіава, Грьци тѣ сж имали най-голѣмо влиаіание въ управление то ї, на кое имъ помогна най-млого Христианство то, нѣ подъ имѧ то *Ромни*. Доказательство врьху това е чи тии въ десятый вѣкъ успѣхъ да въведѣть свои іазыкъ за званиченъ (официаленъ) іазыкъ на Империј тѣ; а латинский іазыкъ кой то владѣяше до тогава прѣстана вѣкы власть тѣ си за всегда тамо. На това имъ помогна най-млого вѣройсповѣдный раздоръ и развоене то на чѣркви тѣ.

¹⁾ За древность тѣ и голѣмѣнѣ тѣ Бѣлгарскаго народа виши въ съчинение то: „Бѣлгарска Старина“ изд. въ Букур. 1865.

Грьци тѣ за достигванье то на голѣмѣ тѣ си цѣль имали сж борбѣ съ два народа: съ Латини тѣ и Бѣлгари тѣ. Латини тѣ отслабнажъ отъ раздѣление то на царство то, а по-сѣтѣ отъ нападши тѣ тамо и усиливши тѣ ся германски племена, штото тий вѣкы не бѣхъ опасни за *Елленизма*. Нѣ оставахъ Бѣлгари тѣ съ силно царство, съѣди съ тѣхъ и дѣржіашти най-іагки тѣ мѣста въ старопланинскѣй полуостровъ, разпрострѣнени же сѫшти и далѣчъ юште прѣзъ Дунава камъ Севѣръ и камъ Западъ. Сичка та имъ отчяіана борба противъ Бѣлгари тѣ не само чи до никакавъ рѣшителъ успехъ не гы довождаше, нѣ юште гы отслабваше до толкова, штото конечна та пропасть Византийская држіавы можаишъ ся юште въ тѣхъ времена прозрачи! Нѣк旣 си отъ новы тѣ Грьци историци описаюши византийскаѫ повѣстность казважъ іавно: чи битка та на Византийцы тѣ съ Бѣлгари тѣ сѣ была до толкоѣ отчяіана штото ся състоіало за живота или смърть тѣ на *Елленизма*! Разумѣва ся чи и Бѣлгари тѣ отъ своїхъ стрѣнѣ сж слѣдовали борбѣ тѣ съ истаѣ рѣшительность и отчяіаность; зашто то и за тѣхъ ся е състыіало за животъ или смърть на Бѣлгарштинѣ тѣ!

Грьцкій елементъ въ византийскаѫ држіавѣ въ прѣдприѣтыя та си противъ Бѣлгари тѣ, освѣнь што ся подпомагаше съ наѣмници тѣ отъ разны народности, имаше юште на своїхъ стрѣнѣ Македонски тѣ и Тракийски тѣ Бѣлгари, кои то поради Христианство то што бѣхъ прїшли, пълниахъ пѣлкове тѣ на Византийскѣ тѣ империј и отивахъ противъ свои тѣ братья Старопланински тѣ Бѣлгари, кои то не бѣхъ прѣмѣжли юште Христианство то!

Млоги отъ тѣхъ Бѣлгари достигвахъ до высокы стѣпени въ воинство то и въ граждански тѣ чинове и іавихъ ся голѣми византийски пѣлководци противъ свои тѣ единородцы братья Бѣлгари; а нѣколцина възлѣзохъ и на